1872. IV. évfolyam. 111. szám. Szerda, junius 5.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semadatnak vissza.

A Deákpárt aranykora Debreczenben.

⊙) Debreczen város közönsége mindig kitüntette magát a haza iránti szeretetben s áldozatkészségben.

Azon hagyományos bölcs tapintat és okos magatartás, mely századokon át folytatott életét jellemzi, s aminek következése volt azon szerencsés helyzet, miszerint a legválságosabb időszakokban is megállott a veszélyek és viharok között, — oly sajátságos viszonyokat hozott létre e város lakosságának soraiban, hogy az önfentartás érdeke az erély és mérséklet kedves vegyületében folyt össze mindig.

A magyarságnak azon eredeti jelleme mindig kitüntette itt magát, miszerint, mig vérig nem volt sértve, a polgárság, folyvást kikerülte az ingerültség, s a szenvedély által táplált tulzások veszélt rejtő örvényeit.

A tatár, török pusztitások és a rablócsapatok támadásai után is — melyek oly sokszor megsemmisitették anyagi vagyonát, szellemi kilátásait és mivelődési igényeit, — habár sokára és kimondhatlan károsodások mellett is, mindig kiheverte a csapásokat.

Midőn a vallási villongások emésztették a nemzet erejét, e város lakossága, mint egy egész, s mint egy eszmétől, egy lélektől áthatott testvéri szövetség, ellent birt állani a falukat s városokat elpusztitó áramlatoknak, annyira, hogy maig is az ősmagyarságnak, a szivós jellemnek és a példátlan kitartásnak székhelye e város.

A jelen század második tizedében is, midőn a királyi városok sorába csak oly feltétel alatt vétetett fel, ha a római katholikusokat megtüri és ha azoknak templomtelket ad, — felfogta hivatását, s a kitörő szenvedélyek áramlataitól távol tartva magát, meg birt okosan alkudni a körülményekkel.

Katholikus testvéreink folytonosan békét élvezhettek e város lakossága köreiben, habár e lakosság lelke a protestantismus áldásthozó hatásának érzetétől a legmélyebben volt átvillanyozva.

Meg is tartotta itt folyvást a protestantismus szelleme sajátságos jellemét és fölényét, a nélkül, hogy a más hiten levők erős foglalást tehettek volna a népség soraiban.

E kitartás mellett az eredeti ösztön áldásos müködése és a páratlan türelemmel egybekapcsolt miveltség tünnek felleginkább a szemlélő előtt...

S ha ez igy volt a multban, bizonyára nincs különben ma, és nem lesz máskép a jövőben sem.

A Tiszántul eső vidékeket folyvást erősebb kötelékek füzték a drága haza érdekeihez.

S Debreczen város lakossága is, tán mert féltékenyebb volt sok más vidék népe felett a haza önállósága és jólétei iránt, természeti ösztönénél fogva egész készséggel csatlakozott azokhoz, kik nem birtak könnyedén megnyugodni a mindennapiságokon, s nem birtak közönyösek lenni a haza sorsa iránt; hanem, szembeszállva a hatalommal is, keresték, tiszta meggyőződésük nyomán, az utakat, melyek a boldogság derültebb éghajlatához vezetnek.

Ezen, a haza java iránti mélyebb érdeklődés, a közjólét feltételei alapjára állott jóhiszemü féltékenység, s az idegen befolyások iránti ösztönszerü ellenszenv: valának annak okai, hogy Debreczen város lakossága legtöbbnyire az ellenzék soraiban foglalt állást magának!

Azon szép egyetértés, mely e város lakosságát jellemzé a legközelebbi idők által létrehozott viszonyok közepette is, ma már meg van zavarva a különböző pártok sorakozása által.

De valamint eddig, ugy ezu án is megtartandja Debreczen város lakosságának legnagyobb része azon eredeti jellemét, miszerint az erély és a bölcs mérséklet kedves öszhangjában kell keresnie azon biztositékokat, melyek a hazája javára féltékeny polgárságot fölényben tartják minden más irányzat felett!

Csakis e lakosság példás miveltsége kifolyásául tekinthető azon helyzet, melynek az ujonan alakult Deákpárt itt aránytalanul kevés száma daczára is örvendhet, — miszerint tudniillik az e város lakossága legnagyobb része által vallott elvektől merőben elütő vélemény-nyilatkozatok közt országgyülési képviselőjelölteket is tüzött ki maga részére.

Az erély és az önbizalom igen becsülendő tulajdonok; de az elbizakodás és önhitség veszélyes vagy nevetséges kisérletekre nyit utat.

Mi a szabad vélemény tisztelői levén, nem akarjuk a debreczeni Deákpártot az utóbbival gyanusitani.

Sőt a miveltség és a türelem határai közt fogunk helyet foglalni a bekövetkező küzdelmek alatt.

Annyit azonban ki kell jelentenünk, hogy mi megvagyunk győződve, miként a debreczeni Deákpárt azon nyilatkozatával jelölte meg életének arany korát, miszerint a baloldal ellenében jobboldali képviselőjelölteket tüzött ki.

E nyilatkozat a süker, az eredmény **tényéig** nem hatolhat.

Ellent fog ennek állani e város derék polgárságának erélye, e lakosság eredeti ösztöne, megedzett jelleme, — miszerint a fölmerülő veszélyekkel emberül meg tud küzdeni!

Föl tehát ellenzéki polgártársak!

A koczka el van vetve!

Egyetértés, éber figyelem, erély vezesse lépteinket a képviselőválasztások körül!

Debreczen nem lehet hütlen multjához; nem lehet törpe a nemzet nagy jövőjéhez képest!

A baloldal győzni fog még pedig fényesen!

A debreczeni Deákpárt elérte aranykorát.

Következik utána a réz, s majdan a vaskor.

Az igazi aranykor a nemzet jövője!

Ezért küzd az ellenzék.

S ezért kell győzni az ellenzéknek!

— **Kossuth Lajosról** a közelebb nála volt Helfi Ignácz azt irja, hogy — egészségileg jól van; politikailag hisz és remél.

— **Lónyai kormányelnök** Bécsbe megy holnap, mint mondják azért, hogy ott a külügyi dolgok tárgyalásaiban ő is felemelje szavát.

— **Választási** harárnapok. Győr város és megyében a választás jun. 13-án fog megejtetni, Pozsony városában 14-én. Baján 16-án; Vasmegyében 17-én, Pozsony megyében 19-én; Pestvárosában 19, Csanád megyének nagylaki kerületében 19-én, a battonyaiban 22-kén, Barsmegyében, Miskolczon és Ungmegyében 24-én, Krasznamegyében 25 és 26-án, Somogyban 26—27-én.

— **Budán** az első választó kerületben (volt 1869-ben 1537,) van most 2013, a második kerületben volt 1869 ben 1342, van most 2163 választó.

— **Választási elnökök** a fővárosban. Belvárosban Váradi Károly, helyettes Kléh István. Lipótvárosban Haris Sándor, helyettes Simon Flórent. Terézvárosban Balassa István, helyettesek Schweiger, Dobos F., Schmiedlechner. Józsefvárosban Szentkirályi Mór, helyettes Xántus. Ferenczvárosban Morócz István, helyettes Nasztl Mór.

— **Nemzetközi** értekezlet fog tartatni Berlinben az internaczionál ügyében, s erre a magyar kormány is küld képviselőket, kiket az igazság- és belügyérek látnak el utasitásokkal.

— **B. Baldácsi Antal**, kit Csanádi a bárándi választókerületben léptetett fel, Németh Albert által a tiszanánai kerületben (Hevesmegyében) is felléptettetett. Baldácsi nem igen bizik alkalmasint sem egyik, sem másik helyen „választóiban,“ azért kapkod oly sokfele.

— **A királyi igazságügyminiszter** az abádszalóki járásbirósághoz irnoknak Vozarik Péter adóvégrehajtót, a s.-a.-ujhelyi járásbiróság mellé birósápi végrehajtónak Balog Endre, sárospataki lakost, a szerencsi járásbiróság mellé végrehajtónak Farkas Lajos tályai ügyvédet, Menszáros Sándor nagyváradi ügyvédet és Beznák Béla biharmegyei t. jegyzőt a nagyváradi járásbiróság mellé birósági végrehajtókká, Glodeák Gyula napdijnokot a nagyváradi törvényszékhez irnoknak, Balogh Sándor végzett jogászt a püspök-ladányi járásbirósághoz irnoknak nevezte ki.

A bécsi világkiállitás ügyében.

— Az 1873-ik évi bécsi világkiállitásra küldendő tárgyakra nézve a bejelentési határidő folyó junius hó első napjával lejárt. Rövid volt e határidő. S részint ennek, részint az országos végrehajtó bizottság késedelmes eljárásának, és mondhatni, közönyösségének, továbbá azon visszásságnak köszönhető a bejelentések körül tapasztalt kedvezőtlen eredmény, miszerint előbb az volt kihirdetve, hogy csak a központon történhetnek meg a bejelentések, majd midőn a bejelentések felvételére a vidéki bizottmányok is felhatalmaztattak, ennek közzététele a lehető leglanyhábban ment, és rövid határidő tüzetett ki a jelentkezésre.

Innen magyarázható ki azon meddőség, a mi a bejelentések körül tapasztalható városunkban is, miszerint junius 1 ig csak 9 kiállitó jelentkezett helyben.

E valóban elszomoritó állapot oka abban is gyökerezik, hogy a kormány a kisebb iparosok kiállitási költségeinek fedezéséről vagy épen nem gondoskodott, vagy csak átalában nyilatkozott, sőt e nyilatkozatot igen későn tette közzé. — S e miatt a kisebb iparosok, okulva a tapasztaláson, miszerint a kiállitott tárgyak értékét a kiállitási költségek felemésztik, vonakodtak a kiállitásoktól.

E bajokat átlátván a debreczeni kiállitási bizottmány, a tegnapi napon Komlóssy Imre elnöklete alatt tartott gyülésében elhatározta, hogy a fönebbi sérelmek orvoslása végett felterjesztést tesz az országos végrehajtó bizottsághoz. Egyszersmind pedig magán uton értesülvén, hogy a bejelentési határidő folyó junius hó 15-ig meghosszabbittatott, a bizottmányi tagok közt kiosztotta a teendőket, aziránt, hogy városunk nevezetesebb ipar- gazdasági s kertészeti termelvényeinek képviseltetése eszközöltessék.

Annálfogva jónak látjuk a közönség tudomására juttatni, hogy a bejelentések e hó 14-ig a keresk. és iparkamaránál még mindig eszközölhetők.

Egyuttal felhivjuk az illetőket, hogy városunknak a bécsi világkiállitáson képviseltetése végett ne legyenek közönyösek. Mert Debreczennek e téren is ki kell fejteni erejét, hogy tevékenysége a hazai jólét előmozditásában jelentékeny tényezővé váljék.

Reméljük, hogy az állam, sőt városi hatóságunk is hozzájárul a kisebb ipartermelvények kiállitási költségeihez.

Fel tehát versenyre!

Képek a kortesvilágból.

*** Darab számba veszik a jobboldali választókat **Szigetvárt.**

A vasutak a teherszállitó vonaton hordják a deákpártiakat értekezletre.

Ezek nem fizettek semmit, csak „számba vették őket.“

Gyönyörü kompánia lehet!

Hová tüntél Zrinyi hős szelleme?

* * *

Nagy-Kereki ősi kastélyában nagy lakoma volt pár hét előtt.

Már ekkor javában folyt a korteskedés. Sorakoztatták a pártokat. A vezérek igyekeztek magok köré gyüjteni a hozzájuk való „tisztelt választó polgársak“-at.

Igen a választókat. Ezekre ilyenkor van kiválólag szükség.

A házi ur szerepét **Csanády Sándor** adta.

A kastély termei fénytől csillogtak; az asztalok gazdag szerelvényekkel diszeskedtek. Mig Attila csak fapohárból ivott, fakanállal evett, addig „Csanádi választó polgártársai“ ezüstnemü eszközökkel rendelkeztek.

Volt jó érmelléki, akarók mondani, lelkesedés, éljenzés. Tartattak szónoklatok a „népfenség“-ről, az átalános szavazati jog üdvös voltáról.

Majd eloszlottak a választó polgártársak! Vivén magokkal kedves emlékeket.

Sok kedves emléket, — ezüst teritéket.

Nosza rajta, pandur, csendbiztos!

Osváth Pál csendbiztosnak meg is gyült a baja. Neki kellett visszakeriteni a Csanádi „választó polgártársai“-tól — az emlékeket.

Csanádi a „népért“ feláldozta éltét, de ezüstnemüit nem hagyhatja oda.

Hát ha még az „átalános szavazati jog“ meg lett volna adva, mennyivel több dolga lenne — a csendbiztosnak.

Ilyen eset, még nem esett — Bocskai házában!

* * *

Ismerjük már a papokat **Egerben.**

A „csalhatatlanság“ e bálványzói most az egyszer nagyon csalatkoztak.

A mult tapasztalásai őket arra tanitották, hogy ne kezdjenek jókor a korteskedéshez, mert majd hamar elfogy a — bankó.

Vártak tehát most az összeirás befejezésére, hogy igy melegen üthessék a vasat.

De rettenetesen megjárták. A választás e hó 16-ikára tüzetett ki, s igy nincs idő a korteskedésre.

A jövő országgyülésen tehát képviseletlenül marad az egri — szüz Mária.

Horvát dolgok.

*** A hovátok megejtették a választást. Győzött az ellenzék.

Valódi alkotmányos országban semmi természetellenest nem találnának ebben; mert hiszen azért rendeltetnek el világszerte a szavazások, hogy a nemzet többségének akarata ez által tünjék ki.

De a magyar kormány megrettent a horvátországi választások eredményétől, mert ez az ellenzék javára ütött ki, és most minden eszközt fel akar használni, hogy a többséget leszoritsa a cselekvés teréről.

Csakugyan furcsa gondolkozás.

Akkor miért rendelték el a szavazást, ha semmi áron nem akarnak mást, mint hogy a kormánypárt legyen többségben?

Ha a kormánynak ily czélzatai vannak, miért nem üt egyenesen a szeg fejére? Csakhogy aztán vállalná el a felelősséget a következményekért. Miért a legnagyobb alkotmányos jog gyakorlatából komédiát csinálni, s a szavazást gyermekjátékká aljasitani?

Pedig a kormány igy akarja. De kérdés még, lesz-e bátorsága e vakmerő lépést megtenni?

E tárgy megbeszélése ügyében tegnap minisztertanács is tartatott, ott volt a báni helyettes is; azonban még az eredményről hallgat a krónika.

Igaz, hogy rettenetes baj a horvát választások eredménye a kormányra nézve, mert az még talán megbocsátható (?) volna nekik, hogy otthon többségben vannak, de igy a magyar országgyülésre is ellenzéki képviselőket küldenek, pedig az ő számuk 31-et teszen.

Ez az, a mit a bukó félen levő magyar kormány el nem szivelhet.

Budán most azon gondolkodnak, hogy azt az országgyülést, a mely még össze sem ült, feloszlattassák, s uj választást rendeljenek el. Gyermekes politika az ilyen!

Horvátországban a választások már eddig is felzavarták a kedélyeket. Már maga azon nyilatkozat, — hogy önérzetes férfi, ki emberhez illően kimondja véleményét, nem kell kormányhivatalnoknak, — szégyenfolt a felvilágosodás századának történetében; s e fekete lap pedig Horvátország részére jutott.

Elképzelhetjük, mik fognak majd történni, ha netalán uj választás rendeltetik el.

A szenvedélyek bizonyosan izgatottabbak, a küzdelmek tüzesebbek, s a tüntetések nagyobb mérvüek lesznek.

Bármi történjék is azonban, a magyar kormány lesz oka mindennek, s őt éri a felelősség sulya.

Horvátország már kimondta a véleményt. Nincs megelégedve a mai helyzettel. Szebb jövő után törekszik. És e vágy nem olyan, melyet a királyi biztosok hatalmával ki lehetne oltani kebeléből.

Azért óhajtjuk, hogy a magyar kormány ne az erőszakosság eszközét használja az alkotmányos mozgalmak elnyomására, hanem a békülékenység s a szabadságérzet tisztelete vezérelje e kérdés megoldásában.

Actió reactiót szül.

Kerüljük az elsőt, hogy az utóbbi be ne következzék.

UJDONSÁGOK.

* **Városi közgyülés** lesz szombaton folyó hó 8-án d. e. 9 órakor. Tárgyak: Az országgyülést összehivó királyi leirat. Miniszteri intézmények. Hatósági megkeresések. Küldöttségi jelentések a szervezési javaslat s a birtokrendezés tárgyában. Tanácsi előterjesztések a felmérési munkálatok költségeire, főiskolai sorsjegyekre, Debreczen város történetére vonatkozólag, számadások s más folyó ügyek.

* **Adakozás.** Tekintetes Özv. Bereghszászy Pálné asszony f. évi márcz. 24 napján a főiskolai könyvtárt következő becses ajándékkal gyarapitotta: a, Vegyes rajzminták, összesen 735 darab. b, Magyarország vármegyéinek Görög-Kerekesféle rajzai, mellékötve a Budai Esaiás féle iskolai nagyobb Atlás néhány Kriegscartéval. c, Koeler Weigel nagy Átlása 13 térképpel. d, Tájképek három lapon, 3—3 képpel; olajban. e, Két füzet, folyóirat-töredék 1844. f, Régipénzek jelesen 1. tallérnál nagyobb három darab emlékpénz ezüstből u. m. „Ferdinándus et Mária Anna princ, a Schvarzenberg, haeres Landgravia in Salcz 1696“ (két példány) és „Leopold arch. aust. et Claudia Archid aust. Med. g, 1800 dik 5 ftos hosszu bankjegy. h, 28 db. ezüstpénz, régi huszas nagyságutól a legkissebbig. i, Egy kis sárga rézpénz 1-el jegyezve. k, Egy játszó pénz. l, 54 db. rézpénz. m, Rajzolatok rámákban 32 db. n, házépitészi és oszlopminták 18 db. Az ezüstpénzek részletesen ezek: 1. II. Ferencz VII-es 1802. 2. 12 kros 1795. 3. Bajor 10-es 1769. 4. Austr. olasz 15-soldi 1802. 5. Lengyel p. 1662. 6. Apafi Mihály 1673. 7. 6-kreuzer 1795. 8. „Deo conservatori austriae.“ 9. I. Mátyás kis ezüst p. 10. I. József kis ezüst p. 11. Hasonló. 12. I. József poltura. 13. II. Ulászló kis ezüst p. 1512. 14. III. Frigyes Vilmos 1806. 15. II. Lajos 1513. 16. Lengyel, hajtogatott. 17 M. Terézia poltura 1752. 18. M. Terézia 1758. 19. I. József kis e. p. év nélkül. 20. III. Károly k. e. p. 1725. 21 — 28. Megfejtetlenek. A nagybecsü ajándékért már az átvétel idején forró közönetet nyilatkoztatott főtiszteletü superintendens ur, — s a szokott „Emlék-nyugta“ által alulirt főiskolai könyvtárnok.

Most pedig méltónak látszott, hogy a mi még eddig nem történt, a nagy közönség előtt tejezze ki mélyen érzett háláját a kegyes ajándékozó iránt a főiskolai elöljáróság, — kivánván neki a gondviseléstől boldog hosszu életet és nemes szivének méltó jutalmát. Debreczen, 1872. jun. 4. megbizásából: Imre Sándor m. k. főisk. tanár és könyvtárnok.

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta Schwartz Mária Zsófia.

Első rész.

(Folytatás.)

„Azonban mégis gondolkozzál szavaim felett. Ha gondolkozván róla, helyesled, magamhoz veszem őt s nevelek belőle egy derék komornát, a mi meggyőződésem szerint a legjobb lenne.“

„A természet őt müvésznőnek teremtette, s az is fog maradni. Amália gyermeke, anyám, soha nem leend cseléd.“

„Te esztelen vagy, regényes eszméiddel.“

A grófné ekkor felkelt, s kezét nyujtá fiának ezen szavakkal:

„Még visszatérünk később ezen tárgyra, s akkor talán nézeteink egyezni fognak. A tapasztalás meg fog tanitani, hogy tanácsaim nem megvetendők.“

„És én mindig tisztelem azokat. De ezen dologban különbözik egymástól felfogási módunk, különösen pedig azért, mert mama, ma nőm helyett beszélt; okosabb lett volna, ha nőm maga beszélt volna magáért.“

„Hát nem helyesled, hogy hozzám fordult?“

„Nem! Ez megalás engem, mert bizalom hiányára mutat.“

Bizalom ti köztetek? Tudod mit kivántál most?“

„Azt kivánom, hogy, mintán nem hitte azt, hogy velem nyiltan beszélhet, tartsa meg magának gondolatait, s ne panaszkodjék reám anyámnál.“

Egy óra mulva az öreg grófné elutazott, mire a gróf, a nélkül, hogy nejének egy szót is szólott volna, szigoru arczot öltve, bezárkózott szobájába.

Az egész nyereség mit a grófné napának a dologba bele bolonyitásából huzott, az volt, hogy a gróf még feszesebb és ridegebb lett iránta magaviseletében.

Sorenzának ugy tetszett, mintha a gróf anyja távozása után még egy válaszfalat emelt volna maga és neje közt. Csak ha valami parancsot kellett kiadnia, akkor szólott hozzá. Különben ugy tett, mintha neje a világon sem lett volna.

Ezután nem sokára Arthur és Sorenza karon fogva sétáltak a parkon át egy nagy domb fele, melyről igen szép kilátás volt. Ez volt kedvencz helyök.

„Pihenjünk itt egy kissé,“ mondá Arthur.

És leültek.

„Fogsz te férjhez menni?“ kérdé Arthur Sorenzát, s fejét nővére térdére hajtotta.

„Ó nem, kedves, arra épen nem godolok. Miért mennék én férjhez?“

„Mert idővel bele szerethetsz valakibe. Tudod Sorenza, hogy én azt, kihez férjhez fogsz menni, soha nem fogom szenvedni!“

„Kedves Arthur, én müvésznő akarok lenni, s nevet akarok szerezni magamnak Ha férjhez megyek, akkor férjem nevét kapom, s ez nem oly nagy dicsőség mint az, ha magam szerzek nevet magamnak. Én mit sem akarok ajándékba elfogadni.“

„Még az én szeretetemet sem?“

„Azt már kicseréltem veled. Hiszen én visszaadom azt neked.“

„Azt nem hiszem.“

Arthur megfogta nővére kezét, s azt a maga homlokára téve, mondá:

„Én téged annyira, de annyira szeretlek, hogy sokszor azt kivánom, bár ne volnál nővérem. Én igen boldogtalan lennék, ha te férjhez mennél. Mi megigérhetnénk egymásnak, hogy soha nem lépünk házasságra.“

„No jó, ebbe én is beleegyezem.“

Sorenza kezet nyujtott Arthurnak.

„Jól van, most a dolgot elvégeztük, mi szabadok maradunk.“

És mosolyogva szoritottak kezet. A sors is mosolyoghatott akkor a két gyermeken, ki a jövő felett határozott, mintha az tőlük függött volna.

„Ha nővérem nem volnál, téged vennélek nőül,“ folytatá Arthur.

„Hát nőül vennéd Sorenzát?“ kiáltá egy hang mögöttük, Ernfried volt ott.

„Mindenesetre,“ felelé Arthur.

„No, az ugyan szép egy történet lenne, egy oly lányt elvenni, a ki eldalolhatja: „Ó istenem, ki hát az én atyám?“ Ha aztán kérdeznék: „ki az az Eldon grófné?“ azt felelnék az emberek, „valami fogadott gyermek.“ „Haha ha!“ kaczagott Ernfried, „most már kitaláltam, hogy a fogadott gyermekek az embereknek minő fajához tartoznak.“

Ernfried a fübe vetette magát, s teletokból kezdett kaczagni.

Sorenza szine egészen megváltozott, s azon dicséretes szándékkal ugrott fel, hogy eltávozik. De Ernfried oly veszélyben volt, hogy szórakozásul kinozzon valakit. Megfogta tehát Sorenzát, visszatartotta és kérdé:

„Hova mégy? Miért szaladsz el? Azért teszed azt, mert azon nézetben vagyok, hogy nem lehet belőled grófné?“

„Ernfrid, hagyd Sorenzát békében. Mi hasznod van abból, hogy neki egy rakás ostobaságot mondasz?“ szakitá őt félbe Arthur, „Jer, Sorenza“ menjünk haza.

(Folyt. következik.)

* **A Tisza** biztositó s jelszólogbank minél közelebb jön az alakuló közgyüléshez, annál nagyobb érdekeltségnek és pártolásnak örvend. Igy nem tartjuk érdektelennek felemliteni azon körülményt, hogy a „debreczeni kereskedelmi és iparbank“, mely az intézet alakulásakor aláirását bizonyos, a társulat közgyülése által el nem fogadhatott feltételekhez kötötte, tegnapi választmányi ülésében minden kikötés nélkül **25** db részvényt irt alá, s az ezután járó 20%-ot azaz 1000 ftot már be is fizette.

* **Felhivás.** Mindazokat, kik a Debreczenben létesitendő lóvonatu vasut iránt érdeklődnek, az e tárgyban f. hó 11-én kedden d. u. 3 órakor a városház kis tanácstermében tartandó értekezleten megjelenésre felkérem. Kelt Debreczenben junius 5. 1872. Kovács Lajos polgármester.

* **Az 1848—49-iki honvédek** bálja, mely jövő vasárnap délután 6 órakor tartatik a népkertben, népesnek és élvezetesnek igérkezik, a mennyiben, mint halljuk, sokan szándékoznak oda kirándulni. Óhajtjuk, hogy közönségünk ne is maradjon közönyös azok iránt, kik egykor éltöket vitték a hon olárára.

* **Nyilvános nyugta.** Foltényi Vilmos ur és nője a mai postával 2 forintot küldtek hozzám a jótékonyczélu dalestély jövedelme szaporitásához, mely szives adományokért fogadják a választmány nevében legmélyebb köszönetemet. Debreczen junius 5. 1872. Komjáthy László egyleti pénztárnok.

* **A jövedelmi adótárgyalások mai napon bevégeztettek**; a felszólamlások 8 nap allatt teendők meg. Mire is közérdekből jónak látjuk a t. cz. közönséget figyelmeztetni.

* **A debreczeni „Istvan“ gőzmalom** társulat a bécsi világkiállitáson nemcsak liszttermelvényei által lesz képviseltetve, — hanem azon eredeti gondolatát is szándékozik végrehajtani, hogy a kiállitási telken vagy annak közelében sütőkemenczét állittat és debreczeni kenyérsütőnő által a helyszinén saját lisztjéből sütteti a hires debreczeni fehér kenyereket.

* **A debreczeni nőegylet** által folyó év október első napjaiban rendezendő női munka és gazdasszonyi termény kiállitás tervezete. 1. A tárlat czélja. A nőegyletnek e kiállitás rendezésében czélja: 1) Hogy összegyüjtse és a nagy közönségnek Debreczenben bemutassa mindazt, mit hazánk leányai a háztartás és ipar női ágában, iparezikkekben és természetben elő szoktak és tudnak állitani, s ez által a női munkásság ez ágát tehetségéhez képest emelje, s a női akaratnak és képességnek e nemes versenyre tért nyisson. 2) Hogy oly nőknek, kik saját kézi munkájok után élnek, módot és alkalmat nyujtson arra, hogy az általok üzött foglalkozást képességöket a dolgoztató közönséggel megismertethessék. 3) Hogy a kiállitás látogatásából, begyülendő belépti dij, valamint az ezen alkalommal rendezendő sorsjáték után remélhető jövedelmek által az egyletnek nagyon is igénybe vett pénztárát nevelje. — 2. A kiállitás tárgyai. A) A női munka és iparczikkek: 1) Mindenféle szövetek, jelesen asztalnemüek, törölközők, szőnyegek, ruha kelmék, sima vászon és zsákok. 2) Czérnák, a leginomabbtól a legdurvábbig. 3) Kender, len, gyapot és gyapju megfonva. 4) Mindennemü fehérnemü foltozás. 5) Nyers len, kender gyapju és selyem megtisztitva és fésülve. 6) Müvarrások, ugymint mindennemü gyöngy, arany, ezüst, selyem és más himzések. 7) Disz- fehérnemü varrások, himzések, például gallérok, kézelők, zsebkendők. 8) Női és férfiu fehérnemü varrások. 9) Mindennemü horgolások, kötés, hálókötés gyapotból, czérnából és gyapjuból. 10) Mindennemü női disz- és házi öltözékek. B) Terményczikkekben: 1) Zöldségek és haszon kertészeti szemes és gyökeres termények. 2) Virágok. 3) Aszalványok és száritott gyümölcsök. 4) Befőttek, télire eltett ugorkák, zöldségek. 5) Ecetek és mustárok. 6) Szappanok. 7) Sajt, turó, vaj. 8) Nyers gyümölcsök. 9) Sódarok, szalonna. 10) Mindenféle sütemények az egyszerü házikenyértől, kalács és asztali süteményekig. 11) A háztartás női ágába megkivántató mindenféle iparczikkek. — 3 Értesités. 1. A kiállitó tisztelt nők közül azoknak, kik kedvtelésből vagy saját házi szükségeikre dolgoznak a kiállitas diszének emelésére beküldendő és kiállitandó müveiket a bizottmány örömmel fogadja, de egyszersmind reméli, hogy a kiállitandó tárgyak kösül az árverező felépitésére az egyletnek is ajándékoznak. Fölkéri tehát a bizottmány, hogy a tárgyak beküldésekor méltóztassanak kijelölni, melyiket kivánják vissza és melyiket bocsátják a bizottmány rendelkezésére. 2. Ha valaki eladó szándékkal óhajtana tárgyakat beküldeni, a bizottmány igéri ebben elősegiteni, a tárgyak árát szükség meghatározni. 3. A nőegylet elösmerésül és buzditásul vagyoni állásához mért szerény jutalmakat tüz ki: elsőrendü jutalom egy érem, másodrendü egy méltányló oklevél. 1. szövetekért 1 első- és 1 másodrendü jutalom. 2. Diszfehérneműért 1 első, és 1 második jutalom. 3. Férfiu és női fehérruhákért 1 első, 1 második jutalom. 4. Nyers kenderért, lenért, gyapjuért, vagy selyemért 1 első és 1 második jutalom. 5. Kötésért és horgolásért 3 másodrendü jutalom. 6 Ruhakészitésért 1 első és 1 másod rendü jutalom. 7. foltozásért 1 1-ső rendü jutalom. 8. Zöldségért s haszonkertészi gyökeres vagy szemes terményekért 3 másodrendü jutalom. 9. Aszalványokért és száritott gyümölcsért 1 első és két második jutalom. 10. Kemölcsért 1 első és 1 másodrendü jutalom. 11. Befőttekért nyért 2 másodrendü jutalom. 12. Szappanért 2 másodrendü jutalom. 13. Sódarért 1 első és 1 második rendü jutalom. Kéretnek a tisztelt nők, sziveskedjenek a kiállitandó tárgyakat legfeljebb october 1-ig beküldeni, szivesen venné azonban a bizottmány, hogy többet ne emlitsünk, ilyen hatalmas tengerszem disztelenkedik évek óta Burgundia-utcza derekán a rendőség gyalázatára, a közeli lakosság egészsége rovására, és az ott átkelők méltò boszantására, — ilyen kijavithatlan ? föld alatti csatorna huzódik nevezett utczáról czegléd-utcza felé, mely köztudomás szerint, minden lépten nyomon beszakad, az is tudva van, hogy ennek az az oka, mert a csatorna bóltozata helytelen épités miatt szerfelett vékony és gyenge, ez is évek óta veszélyes s még nincs a ki ennek javitását hivatalból merné sürgetni, pedig tudtunkkal azon az utczán is lakik egy szakértő hivatalnok, ki egy uttal érdekelt házi gazda is, — ha pedig privát ember ezen bajok orvoslása végett valami lépést tesz semmi vigasztalást nem nyerhet, mert egyik hivataltól a másikhoz utasitják, mert egymás nélkül semmit nem tehetnek, együtt pedig semmit nem tesznek, — valóban nagy nyomoruság, hogy a közgyülések terén mutatkozó oly annyira laza intézkedések okainak végre is épen azokat a közegeket kénytelenek vagyunk tartani, — kik a mellékes ügyek félretételével is, — igazán arra volnának hivatva, hogy a nagy közönség érdekeit tartsák szem előtt s tegyék minden aprólékos dolognál előbbvalóvá. — (Beküldetett.)

* **A cselédintézet** terve, melyet Tarcsai Lajos nyujtott be a hatósághoz, nehezen fog életbe lépni; az ügy most már a tanácsnál van, de az iparhatósági vélemény arra nézve nem kedvező.

* **Élő halott.** Ma reggel czegléd-utczán egy embert találtak a járdán teljesen mozdulatlanul, még lélekzete is elállt. Jelentést tettek aztán a rendőrségnél, hogy a talált „hullát“ szállitsák kórházba, ugy is lőn. Azonban a hulla egyszer csak megmozdult, és lábra állt, midőn — kijózanodott. Más baja nem volt.

* **A környékbeli** községi előljárókra hatóságunk közegei egyre panaszkodnak, hogy ezek a hozzájok intézett hivatalos kérdezősködésekre csak napok multával válaszolnak, holott pár nap alatt a fővárosból is megjön a felelet.

* **Csapóutczán** a régi faburkolat felszedése nem sokára megkezdetik, s a makadamirozáshoz itt bent is hozzá fognak, hogy az ut hamarabb készen legyen. Bizony ideje is volna már, mert csapóutcza burkolat dolgában megbünhödte a multat s jövendőt.

* **Egy vérengző** ember ül most — a többi közt — a városi börtönben, ki törvénytelen nejét összekinozta. Büntetése nem marad el.

Fővárosi értesitő

** Iparjog. A pesti főkapitányság májusban 498 iparengedélyt adott ki.

** Az első magyar kártyagyár ez évi összes jövedelme 12,153 frtra rug.

** A gyorsirók e hó 16-án nagy versenyt tartanak.

** Gr. Károlyi Istvánné 2000 frtot ajánlott a pesti gyermekmenhely részére.

** Titoktel jes. E hó 2-án este egyik előkelő fővárosi szálloda előtt egy ismeretlen, idegennek látszó ur hosszan értekezett az előtte álló hordárral, ki csakhamar egy hölgy kiséretében jelent meg a szálloda egyik szobájában. Többen látták, midőn a hordár nem sokára aztán a hölggyel eltávozott és egy másik hölgygyel, majd ismét ennek eltávozása után egy harmadikkal jelent meg, ki azonban szintén távozott. A hordár erre sokáig nem tért viszsza, majd pedig egy gyönyörü szép fiatal, de igen egyszerüen öltözött nőt vezetett végig a folyosón. Ez aztán nem is tért többé vissza. Másnap reggel a hordár a vendéglőbe ment s tudakozódott az idegen után, mire azt válaszolták, hogy már eltávozott s egyéb felvilágositást nem adhattak, mig szobájába nem mentek. Itt azonban iszonyu meglepetés várt a hordárra. Az ágyban hallva találta a fiatal nőt, kit utoljára vezetett a vendéglőbe, az asztalon pedig 300 frtot, melyet valószinüleg az idegen hagyott ott. — A halott nőt a kórházba szállitották. — A rejtélyes történet részleteit különféleképen beszélik el. Hallomás után mi is közöljük az egyik elbeszélését. — Az idegen ur, ki mint mondják minden nagyobb városban szeret szép hölgyekkel közelebbi ismerettséget kötni, a végből értekezett a hordárral, hogy az neki ilyeneket bemutathasson. A hordár 50 frtért több fiatal hölgygyel ismerteté meg az idegent ki 300 frtot is igért annak, ki föltétlen tetszését megnyer., mit elérni csak nagy nehezen sikerült. Az idegen a bemutatott hölgyeket visszautasitá, mig végre a lelkiismeretlen és szegényes hordár, hogy az 50 frt és a 300 frt is egy használ maradjon, saját fiatal, angyalszépségü nejét, kivel csak pár napja esküdött össze, vezeté az idegenhez. A gazdag idegennek semmi kifogása nem volt a legujabb ismeretség ellen. A hordár távozott. Mint élte át az éjet, arról hallgat a krónika, másnap azonban nejét — mint fönebb emlitők — halva találta a szálloda ama szobájában, — hova az előttes tevezette volt. — A fiatal hölgy véletlen szélhüdés következtében halt-e meg, vagy öngyilkos lett-e szégyenében? még nem tudják. Az idegen kilétét s hova távozását még nem tudhatta meg a rendőrség. (Reform.)

Belföldi hirek.

** Kupaktanács. Hlibokán történt a mult hó 22-kén, hogy a birák elhatározták, miszerint a szárazság elháritása czéljából az asszonyok és leányok a tóban megfördjenek, — az előljárók felügyelete alatt.

** Fejérmegyében „Fejérmegyei Közlöny“ czimen uj társadalmi lap jelent meg; szerkeszti Forster József.

** Jászberényben május 30-kán d. u. 1 óra 58 perczkor földrengés volt, a morgó hang északkeleti irányban vonult. Érezték ezt Jákóhalmán is. Mihálytelkén pedig 28-án reggel észleltek gyengébb földrengést.

Délutáni posta.

— A pesti központi bizottmány az országgyülési képviselő választásoknál a titkos szavazási módot fogadta el.

— Bécs, jun. 4. A „Presse“ mondja: A honvédségre vonatkozó kormányelőterjesztésnek a reichsráth részéről leendő elfogadása kétségtelen. — Az alkotmány-klubb az esti lapok szerint tegnap azon kérdést tárgyalta, vajon a galicziai ügy még ezen ülésszak folyamában tárgyaltassék-e le; — határozat azonban nem hozatott.

— Madrid, junius 4. A kongresszus Serrano fölvilágositásainak meghallgatása után helybenhagyta az amorovietai egyezményt, valamint Serrano magatartását, ki ma az esküt mint miniszterelnök és hadügyminiszter le fogja tenni. — Valencia és Castello tartományokban nincsenek többé bandák.

— Berlin, junius. 4. A „Spener-Ztg.“ jelenti, hogy a jezsuita-rend ellen egy-két szakaszból álló tjavaslatot, mely a jezsuita-rend tagjaira nézve a honosság elvesztését határozza, fog a legközelebbi napokban a szövetségi tanács a birodalmi gyülés elé terjesztetni.

A „Debreczen“ eredeti

MAGANTAVIRATAI.

= **Róma, junius 5. Tegnap szentel-tetett fel a magentai csatatéren az emlékoszlop, a polgári, katonai hatóságok, papság és nagy néptömeg jelenlétében; jelen voltak Ausztria, Francziaország konsulai; az ünnepélyen emlékbeszédek is tartattak.**

= **Madrid, junius 5. A parlamentben nagy zavar volt, melyben Serrano az általa elért sikert dicséri; többi közt mondván: hogy a győzelem lehető lett volna, de csak hosszu polgárháboru után.**

= **Prága, jun. 5. A cseh klerus visszautasitotta a königrätzi egyházmegye azon javaslatát, mely szerint a vagyontalan lelkészek az árviz által boritott vidékeken segélyezendők lettek volna.**

Nyilttér.

Hirdetmény.

Bihar-köbölkuti lakos és földbirtokos Bónis László urnak és nejének Okolicsányi Sarolta, nem különben édes anyjának Papszász Eszter asszonyságoknak Köbölkuti 1872. évi május 23-án kelt három tanu előtt saját kezüleg aláirt, és ezen kir. törvényszékhez beadott együttes nyilatkozatukhoz és kérelmükhöz képpest nevezett Bónis László ur összes ingatlan és ingó vagyonaira, kivévén azokból a köbölkuti s ér-olaszi szőlőket, az önkéntes zárlat, a netaláni jogos követelések épségben maradása mellett a mai napon birólag elrendeltetett, s zárgondnokul debreczeni lakos ügyvéd jogtudor Medve Kálmán ur kinevezteiett.

Kelt Debreczenben, a kir. Törvényszéknek 1872. évi Május 28-kán tartott üléséből.

Sárváry Ferencz,
elnök.

284 2—3 **Zacharias Alajos,**
jegyző.

Hirdetmény.

Szolyvai, szulini, parádi, olenyovai, bikszádi, bártfai, roitsi, gleichenbergi, halli, csizi, Eger, Ferencz és Sósforrás, marienbadi, szelterszi, karlsbadi, kissingi, rákóczi, czigelkai, alap. füredi ásvány- és savanyuvizeket;

ugyszintén szóda vizet pohárszámra gyümölcsnevvel mint üditó italt ajánl

252 6—7 **Geréby Fülöp.**

Felelos szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

A világhirü

„THE LITTLE WANZER“

kettős tüzött öltésü varrógép

föraktára Debreczen és vidékére

Szathmáry testvérek

divat s nőiruhakészitési termében Széchenyi utczán.

Alólirtak tisztelettel ajánlják a Little Wanzer kettős tüzött öltésü varrógép raktárukat a n. é. közönség becses figyelmébe.

Ezen gépek láb és kézzeli hajtásra vannak berendezve, egyszerü szerkezetök és kitünő minőségük végett a londoni, párisi, Amerikában a montreali, Ausztraliában a Sidney stb. gépkiállitásokon a legelső dijakkal jutalmaztattak egyszerü szerkezetöknél fogva ezen gépezetökkel való varrás minden személyes utasitás nélkül eltanulható s velok mind a on munkákat lehet elő állitani, melyek eddig bárminemü varrógépek által lettek létre hozva, ugy mint szegés, zsinórzás, ráncozás, befoglalás, tüzés, boritott varrás, zsinór-bevarrás, szalag felvarrás, stb különben ingyen oktatással is szivesen állunk tisztelt vevőink rendelkezésére.

Különösen ajánljuk a fent nevezett gépeket családi használatra, mivel ezekkel a legvékonyabb kelmét ép ugy mint a legtömöttebb posztót vagy bőrt, a nélkül, hogy a gépen bármily változtatás történnék, lehet varrni, hordozhatósága, a gépnek megbecsülhetlen előnyt nyujt. —

74. —

Egy ily gépnek ára csak 48 frt.

Eladó hàz

Nagy-varga utczán 2187 sz. a. levő mintegy 20 öl hosszu cserepes ház, mely tartalmaz 5 szobát 3 konyhát és 2 kamarát, mely utólsót szobának is lehet használni, 45 öl házutáni földén zsindelylyel fedezett jó nagy tanya épülettel minden órán szabadkézből eladó. Értekezhetni a bentlakó **Özv. Bihari Istvánnéval.** 294 1—3

Eladó ingatlanok.

1. Negyvenhét köblös majorsági föld a váradutczai temetőn kivül rajta levő gazdasági épületekkel, ugymint 100 köblös tengeri tartó, 200 sertésre hizlaló hely, bővizü kőkut és lakhely, gyümölcsfákkal és 35.000 db ákácz ültetvénynyel eladó.

2. Nagyujutczán 1694. sz. a. cserepes kőház, három szoba, konyha és 2 kamarával 35 öl házutáni földével eladó.

3. Az ebesi pusztán 45 hold tanyaföld, rajta levő gazdasági épületekkel, ugymint: két szoba, egy nagy kamara, lóistálló, két ökör ól, pévásszin, mind cserepes és akolszin nádfedéllel, kőkuttal, szinte eladó. Értekezhetni varga-utcza 2526. sz. a. lakó tulajdonossal.

293. 1—3.

Gazdag férfi-ruha-raktár

Debreczenben, főpiacz Sinay-féle ház Tornay mellett.

Van szerencsénk a nagyérd. közönségnek jelenteni, hogy Debreczenben már évek óta virágzásnak s jó hirnek örvendő

Férfi és gyermek-ruha-raktárunkat

a tavaszi idényre oly gazdagon láttuk el, hogy az ugy az árak jutányosságra, mint a divatos szabás és kitünő minőség tekintetében, bátran felveszi a versenyt bármely e nemü üzlettel.

Azon helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb izlést teljesen kielégithetjük. Számos látogatást kérünk

Deuts Adolf és Testvére.

58 18—40 Pesten és Debreczenben.

Értesités.

Egy jó családból való kisasszony a franczia nyelvben mint szinte a zongora tanitásban órákat adni ajánlkozik. Értekezhetni vele Nyomtató-utczán 796. sz. alatt. 292 2—3

Eladó szőllő.

A Tóczóskert alsó járásában 7 és fél kapa jó karban levő szőllő, számos termő nemes gyümölcsfákkal, pajtával, szüretelő edény- és sajtóval, szabad kézből eladó. Értekezhetni kiscsapóutczán 791. sz. alatt, vagy a „Debreczen“ szerkesztő hivatalában

291 2—6 **Tóth Endrével.**

Debreczen, 1872. Nyomatott részv. társ. könyvnyomdájában.